

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 września 2016 r. odmówił A. W. umorzenia należności z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 1999 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 28109,21 zł, w tym z tytułu:

- składek 7.779,44 zł,
- odsetek 20.259,77 zł,
- kosztów upomnień 70 zł,

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od lipca 1999 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 5.452,40 zł, w tym z tytułu:

- składek 1.512,26 zł,
- odsetek 3.870,14 zł,
- kosztów upomnień 70 zł,

c) na Fundusz Pracy – za okres od stycznia 1999 r. do lipca 2000 r. i od września 2000 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 2.158,83 zł, w tym z tytułu:

- składek 562,55 zł,
- odsetek 1.482,28 zł,
- kosztów upomnień 114 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona w dniu 15 września 2016 r. wystąpiła z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 16 listopada 2016 r. określono warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z naliczonymi odsetkami. Decyzja uprawomocniła się w dniu 8 stycznia 2017 r. Z dniem 8 stycznia 2018 r. upłynął 12 miesięczny termin na uregulowanie należności niepodlegających umorzeniu liczony od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności z tytułu składek.

(decyzja – k. 64 – 66 akt ZUS)

A. W. zaskarżyła powyższą decyzję w całości i wniosła o:

- uwzględnienie wpłaty dokonanej w dniu 16 stycznia 2018 r.,
- umorzenie należności z tytułu składek określonych w w/w decyzji ZUS,
- zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania.

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że należności omyłkowo zapłaciła 16 stycznia 2018 r. zamiast 8 stycznia 2018 r.

(odwołanie – k. 3 – 4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 23)

W piśmie procesowym z dnia 12 października 2018 r. pełnomocnik ubezpieczonej poparł odwołanie i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez wydaniej decyzji umarzającej należności z tytułu składek ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Nadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz strony ubezpieczonej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pismo procesowe – k. 33 – 34)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. W. prowadziła działalność gospodarczą, której przedmiotem był transport ciężarowy.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 16 września 2016 r. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o umorzenie całości nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy za okres objęty ustawą do opłacania, których zobowiązana była z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności wskazując, że nie jest ona nadal prowadzona.

(wniosek – k. 1 akt ZUS)

Wnioskiem z 15 września 2015 r. wnioskodawczyni wystąpiła o rozłożenie należności z tytułu składek, niepodlegających umorzeniu ustawą abolicyjną, na raty.

(wniosek – k. 2 – 4 akt ZUS, zeznania ubezpieczonej z dnia 17.10.2018 r. – min.00:02:43 – 00:06:55 w zw. min. 00:23:41 – 00:24:17 – płyta CD – k. 40)

Umową z dnia 29 lutego 2016 r. nr (...) ZUS rozłożył należności z tytułu składek na raty, wyznaczając tym samym termin spłaty ostatniej raty na 17 lutego 2025 r.

(umowa – k. 7 – 11 akt ZUS, zeznania ubezpieczonej z dnia 17.10.2018 r. – min.00:02:43 – 00:06:55 w zw. min.00:23:41 – 00:24:17 – płyta CD – k. 40)

Ubezpieczona spłaca należności objęte umową w terminach.

(zeznania ubezpieczonej z dnia 17.10.2018 r. – min.00:02:43 – 00:06:55 w zw. min.00:23:41 – 00:24:17 – płyta CD – k. 40, zeznania świadka P. W. z dnia 17.10.2018 r. – min.00:10:37 – 00:14:52, 00:15:17 – 00:22:22 – płyta CD – k. 40)

Decyzją z dnia 12 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FP i FGŚP.

(decyzja – k. 21 akt ZUS)

Decyzją z dnia 16 listopada 2016 r., wydaną po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 15 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. określił, iż według stanu na dzień złożenia wniosku tj. na dzień 16 września 2016 r. umorzeniu podlegają należności A. W. z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 1999 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 28.109,21 zł, w tym z tytułu:

- składek – 7.779,44 zł,
- odsetek – 20.259,77 zł,
- kosztów upomnień – 70 zł,

b) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od lipca 1999 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 5.452,40 zł, w tym z tytułu:

- składek – 1.512,26 zł,
- odsetek – 3.870,14 zł,
- kosztów upomnień – 70 zł,

c) na Fundusz Pracy – za okres od stycznia 1999 r. do lipca 2000 r. i od września 2000 r. do grudnia 2000 r. w łącznej kwocie 2.158,83 zł, w tym z tytułu:

- składek – 562,55 zł,
- odsetek – 1.482,28 zł,
- kosztów upomnień – 114 zł.

Ponadto organ rentowy określił, że warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Wskazano, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty łącznie.

(decyzja – k. 40 – 42 akt ZUS)

Decyzja z dnia 16 listopada 2016 r. została uznana za doręczoną skarżącej reprezentowanej przez P. W. przez awizo wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania, w dniu 8 grudnia 2016 r.

(potwierdzenie odbioru – k. 45 akt ZUS)

Ubezpieczona nie odwołała się do Sądu od decyzji z dnia 16 listopada 2016 r. określającej warunki umorzenia należności, decyzja uprawomocniła się w dniu 8 stycznia 2017 r.

(bezsporne)

W dniu 25 stycznia 2017 r. ubezpieczona została poinformowana, iż koszty egzekucyjne niepodlegające umorzeniu wynoszą 449,18 zł.

(pismo – k. 52 akt ZUS, k. 5, zeznania ubezpieczonej z dnia 17.10.2018 r. – min.00:02:43 – 00:06:55 w zw. min. 00:23:41 – 00:24:17 – płyta CD – k. 40, zeznania świadka P. W. z dnia 17.10.2018 r. – min.00:10:37 – 00:14:52, min.00:15:17 – 00:22:22 – płyta CD – k. 40)

Ubezpieczona według stanu na dzień 8 stycznia 2018 r. nie zapłaciła należności niepodlegających umorzeniu.

(bezsporne)

Ubezpieczona w dniu 16 stycznia 2018 r. (po terminie) zapłaciła koszty egzekucyjne w wysokości 449,18 zł.

(pismo – k. 58 akt ZUS, zeznania ubezpieczonej z dnia 17.10.2018 r. – min.00:02:43 – 00:06:55 w zw. min.00:23:41 – 00:24:17 – płyta CD – k. 40, zeznania świadka P. W. z dnia 17.10.2018 r. – min.00:10:37 – 00:14:52, min.00:15:17 – 00:22:22 – płyta CD – k. 40)

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 lipca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 września 2016 r. odmówił A. W. umorzenia należności z tytułu składek.

(decyzja – k. 64 – 66 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a mianowicie o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, w załączonych aktach organu rentowego oraz o zeznania wnioskodawczyni i świadka. Przedmiotowe dokumenty oraz zeznania ubezpieczonej i świadka nie były kwestionowane w toku postępowania i pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012, poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną – przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art.1 ust.1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 ustawy abolicyjnej).

Ubezpieczona A. W. wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z podleganiem ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie analizowanej ustawy abolicyjnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu podlegały, od której to decyzji wnioskodawczyni nie odwołała się.

W niniejszej sprawie spór polegał na ustaleniu, czy organ rentowy decyzją kończącą postępowanie w przedmiocie złożonego wniosku prawidłowo odmówił wnioskodawczyni umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołująca stanęła na stanowisku, że w zaskarżonej decyzji ZUS II Oddział w Ł. niesłusznie odmówił jej umorzenia zaległości z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy należne wraz z odsetkami.

Ubezpieczona została poinformowana, iż w związku z przymusowym dochodzeniem należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy do zapłaty w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji pozostają należne od nich koszty egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Ł..

Z ustalonych okoliczności faktycznych (zeznań ubezpieczonej, świadka, dokumentów) wynika, że ubezpieczona przez swoje niedopatrzenie nie uiściła kosztów egzekucyjnych niepodlegających umorzeniu w wyznaczonym terminie tj. do dnia 8 stycznia 2018 r. O wysokości tych należności ubezpieczona została poinformowana pismem z dnia 25 stycznia 2018 roku. Ubezpieczona zeznała, iż informację o wysokości kosztów egzekucyjnych otrzymała w styczniu 2017 rok a więc na rok przed upływem terminu do ich zapłaty.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował ubezpieczoną o warunkach jakie musi spełnić celem umorzenia składek oraz o terminie ich zapłaty w piśmie z dnia 13 grudnia 2016 roku. Pismo to skierowane na adres pełnomocnika ubezpieczonej wróciło niepodjęte w terminie i zgodnie z treścią art.44§4 k.p.a. uznane za doręczone.

Ubezpieczona знаła zatem warunki umorzenia - wysokość kosztów egzekucyjnych niepodlegających umorzeniu oraz termin zapłaty 8 stycznia 2018 roku.

Niewątpliwie ubezpieczona zaniedbała własne sprawy i nie uiściła należności niepodlegających umorzeniu w terminie.

Zgodnie z art. 1 ust. 12 ww. ustawy abolicyjnej rozłożenie niektórych należności podlegających spłacie powoduje, że należności nieobjęte układem ratałnym podlegają zaspokojeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia. W konsekwencji brak spłaty w tym terminie części niepodlegających umorzeniu należności (np. kosztów egzekucyjnych należnych naczelnikowi urzędu skarbowego) powoduje, że warunek umorzenia nie jest spełniony, a tym samym brak jest podstaw do wydania decyzji stwierdzającej umorzenie zaległych składek stosownie do treści art.1 ust.13 pkt 1 w zw. z ust.10 ustawy (tak też Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 8 listopada 2017 r., III AUa 252/17).

Reasumując, brak było podstaw do zastosowania w stosunku do ubezpieczonej przepisów cytowanej powyżej ustawy abolicyjnej.

W tym stanie rzeczy odwołanie ubezpieczonej jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c.

(K.K.-W.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonej.

23 listopada 2018 roku